

[Aksel Larsen.]

sætte retningsgivende priser. Det forekommer mig at være en lang procedure, så det bliver meget svært at få et reelt indgreb og navnlig at få det tilstrækkelig hurtigt.

Hvad angår dette nye, som man har talt så meget om, de retningsgivende priser, må jeg erkende, at jeg ikke forstår værdien af det. Der står ikke noget sted i lovforslaget noget om, at disse retningsgivende priser skal man rette sig efter. Man kan offentliggøre retningsgivende priser, og så må man selvfølgelig forudsætte, at forbrugerne har alle regeringens bekendtgørelser om retningsgivende priser hængende hjemme i deres køkken, og ligegyldigt hvad de skal købe, må de hen og se, om den pågældende vare står på listen, og hvad den retningsgivende pris er; men de har ingen mulighed for at tvinge den handlende til at overholde den retningsgivende pris, den er kun retningsgivende, det er ingen maksimalpris. Der står ikke noget om, at man kan gribe ind over for den handlende, der ikke retter sig efter den retningsgivende pris.

Jeg synes altså, at dette er alt for svagt, jeg synes ikke, at man kan nå det, man vil nå, og jeg er nødt til på nuværende tidspunkt at sige, at jeg foretrækker et øjeblikkeligt avancestop, således som vi har foreslået; det er det, der er det bærende i vort lovforslag. Herom har den højtærede minister, allerede før vi fremsatte vort lovforslag, udtalt sig i sin fremsættelsestale, hvilket viser, at han og regeringen altså har været inde på problemet og overvejet, om man skulle udforme lovforslaget således, at det havde en bestemmelse om avancestop. Det har ministeren imidlertid ikke ment skulle ske, for han siger herom, at et avancestop bør man ikke have, for det kan ikke kontrolleres effektivt. Nej, det er muligt, at det ikke kan kontrolleres fuldt effektivt, men derfor er jeg ikke sikker på, at man ikke burde have det. Mig bekendt kan man jo heller ikke — eller gør det ikke — kontrollere fuldt effektivt, om folks selvangivelser er ærlige, men vi har alligevel et skattevæsen, og selv om kontrollen ikke er fuldt effektiv, opgiver man dog ikke skattevæsenet. Jeg har en mistanke om, at der fortsat finder smuglerier sted — det har for resten den

højtærede finansminister også, hvis jeg skal dømme efter visse erfaringer; jeg har gjort i en stor by, jeg har været i for nylig. Det var endda så galt, at man i en statsinstitution havde mistanke om, at folketingsmedlemmer foretog smuglerier. Jeg ved ikke, om noget sådant er tilfældet; jeg tror det ikke, i hvert fald ikke for de dagpenge, vi får i New York; men man har altså mistanke om, at der foregår smuglerier. Men fordi man har mistanke om, at der foregår smuglerier, ophæver man dog ikke toldvæsenet. Det, at man ikke kan garantere for, at man 100 pct. effektivt kan kontrollere et pris- og avancestop, er ikke grund til ikke at indføre det. Man kan indføre det, og så kan man kontrollere det så godt som muligt. Jeg mener, at der findes ganske gode chancer for at kontrollere det.

Så siger den højtærede minister, at et avancestop ville ramme de handlende hårdt, som hidtil har været rimeligst med deres prisberegninger. Jeg kan ikke se, at de overhovedet bliver ramt. Hvis de har været rimelige med deres prisberegninger, sker der dem ingenting. Det indebærer naturligvis, at så må de ikke fremtidig lade sig forlede til at være urimelige; men derved sker der heller ikke nogen uret. Endvidere siger den højtærede minister, at det vil begunstige dem, der har været mindre rimelige med deres prisberegninger. Det kan jeg virkelig ikke se, for de skal netop knaldes, fordi de har været mindre rimelige. Så vil den højtærede minister måske bemærke, at vi har fastsat en art skæringsdato, den 1. oktober; men hvad angår en hel del avancer, går vi tilbage til den 16. juni 1962, nemlig datoen for loven om omsætningsafgiften. Hvis de handlende ikke skulle vide besked med, hvorvidt de har taget for meget eller for lidt i den tid, er det formodentlig deres egen fejl; ellers må de kunne få assistance fra monopoltilsynet.

Den højtærede minister siger i sin fremsættelsestale:

„Det fremsatte forslag til en udbygning af prislovgivningen hviler på samme hovedprincip som den gældende lovgivning, nemlig at under rolige konjunkturforskelde med normale forsyninger er den frie konkurrence den bedste garanti mod